EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

2007/2145(INI)

1.9.2008

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par stāvokli pamattiesību jomā Eiropas Savienībā laikposmā no 2004. līdz 2007.gadam
(2007/2145(INI))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referents: *Giusto Catania*

PR_INI

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS 3

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par stāvokli pamattiesību jomā Eiropas Savienībā laikposmā no 2004. līdz 2007. gadam (2007/2145(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu (še turpmāk – Harta), kas pasludināta 2000. gada 7. decembrī un parakstīta 2007. gada 12. decembrī,

- ņemot vērā mērķus veidot Eiropas Savienību par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kā arī īstenot brīvības, demokrātijas, pamattiesību ievērošanas un tiesiskuma principus, kas noteikti Eiropas Savienības (ES) dibināšanas līguma 6. un 7. pantā,

- ņemot vērā jauninājumus, par kuriem dalībvalstis vienojās 2007. gada 13. decembrī, parakstot Lisabonas līgumu, un pirmām kārtām tos, ar kuriem Hartu padara par juridiski saistošu dokumentu un nosaka pienākumu pievienoties Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai,

- ņemot vērā Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvu 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības,[1] un Padomes 2000. gada 27. novembra Direktīvu 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju[2],

- ņemot vērā Padomes 2007. gada 15. februāra Regulu (EK) Nr. 168/2007, ar ko izveido Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru[3] (še turpmāk – Aģentūra),

- ņemot vērā Aģentūras un Eiropas Rasisma un ksenofobijas uzraudzības centra, kā arī attiecīgo nevalstisko organizāciju (NVO) pārskatus;

- ņemot vērā Eiropas Kopienu Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumus,

- ņemot vērā gada pārskatus par pamattiesību stāvokli Eiropas Savienībā, kurus sagatavojis neatkarīgu ES speciālistu tīkls,

- ņemot vērā Eiropas Padomes struktūru pārskatus, it īpaši Parlamentārās asamblejas un cilvēktiesību komisāra pārskatus par stāvokli cilvēktiesību jomā,

- ņemot vērā EP rezolūcijas par pamattiesībām un cilvēktiesībām,

- ņemot vērā daudzas sabiedriskās apspriešanas un viedokļu apmaiņas, ko, gatavojot šo rezolūciju, ir organizējusi EP Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja, it īpaši ņemot vērā viedokļu apmaiņu 2007. gada 8. oktobrī ar konstitucionālo un augstāko tiesu tiesnešiem, kā arī 2008. gada 19. maijā ar Eiropas Padomes komisāru cilvēktiesību jautājumos,

- ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,

[1] OV L 180, 19.7.2000., 22. lpp.
[2] OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.
[3] OV L 53, 22.2.2007., 1. lpp.

- ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu un Kultūras komitejas atzinumu (A6-0000/2008),

A. tā kā Līguma par ES 6. pantā ir noteikts, ka Eiropas Savienības pamatā ir vērtību kopība un to pamattiesību respektēšana, kuras nodrošina Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija un kuras izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām;

B. tā kā Eiropas Parlaments, būdams Savienības pilsoņu tieši vēlēta pārstāvības institūcija, šo principu īstenošanu uzskata par sevišķi svarīgu savu pienākumu, it īpaši tāpēc, ka, ņemot vērā līgumu pašreizējo stāvokli, pilsoņu tiesības vērsties Kopienas tiesu iestādēs aizvien ir ļoti ierobežotas;

C. tā kā, 2000. gada 7. decembrī pieņemot Hartu, bija nepieciešams noteikt uzraudzības procedūru, lai pārbaudītu tiesību aktu priekšlikumu atbilstību šim dokumentam, un tā kā Komisija šo nepieciešamību ir atzinusi, 2001. gadā pieņemot attiecīgus noteikumus, kā arī Parlaments sev to ir atgādinājis, pieņemot 2007. gada 15. marta rezolūciju par Pamattiesību hartas ievērošanu Komisijas likumdošanas iniciatīvās: Metodoloģija sistemātiskai un stingrai uzraudzībai;

D. tā kā ratifikācijai nodotajā Lisabonas līgumā ir tieša atsauce uz Hartu un tai ir piešķirta tāda pati juridiska nozīme kā līgumiem;

E. tā kā gadījumā, ja Hartu iekļauj ES primārajos tiesību aktos, tajā noteiktās tiesības kļūst saistošas, pieņemot sekundāros tiesību aktus par šo tiesību īstenošanu;

F. tā kā Harta neatkarīgi no tās juridiskā statusa gadu gaitā ir kļuvusi par atsauces avotu Eiropas jurisdikcijas tiesu praksē, piemēram, Pirmās instances tiesā un Eiropas Kopienu Tiesā, Eiropas Cilvēktiesību tiesā un daudzās konstitucionālajās tiesās;

G. tā kā, lai Savienībā veidotos patiesa pamattiesību kultūra, ir jāattīsta vispārēja šo tiesību uzraudzības sistēma, kura aptver Padomi un valdību sadarbības rezultātā pieņemtos lēmumus, jo pamattiesību aizsardzība nozīmē ne tikai noteikumu formālu ievērošanu, bet galvenokārt šo tiesību aktīvu veicināšanu un iejaukšanos, ja tās tiek pārkāptas vai dalībvalstu pasākumi nav pietiekami,

Ievads

1. uzskata, ka efektīva pamattiesību aizsardzība un veicināšana ir demokrātijas pamats Eiropā un būtisks nosacījums brīvības, drošības un tiesiskuma telpas konsolidācijai;

2. pauž nožēlu, ka dalībvalstis turpina izvairīties no Eiropas līmeņa uzraudzības attiecībā uz politiskajām nostādnēm un praksi, ko tās īsteno cilvēktiesību jomā, kā arī cenšas sašaurināt šo tiesību aizsardzību kā tikai iekšēju jautājumu, tādējādi kaitējot Eiropas Savienības aktīvajai pasaules mēroga rīcībai, ko tā veic kā cilvēktiesību aizstāve, un mazina ES ārpolitikas uzticamību pamattiesību aizsardzības jomā;

3. atgādina, ka saskaņā ar ES līguma 6. panta 2. punktu Eiropas Kopienu Tiesas mērķis ir likt ievērot pamattiesības, kādas tās izriet gan no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, gan arī no citiem starptautisko tiesību dokumentiem;

4. uzsver, ka gadījumā, ja Kopienu Tiesa dalībvalstu kopīgās konstitucionālās tradīcijas var izmantot kā atsauces avotu savā tiesu praksē attiecībā uz pamattiesībām, dalībvalstis nevar atsaukties uz to, ka Hartā atsevišķām tiesībām būtu noteikts aizsardzības līmenis, kas zemāks par šo valstu konstitūcijās noteiktajām garantijām, lai tādējādi samazinātu šo savu garantiju līmeni;

5. atzinīgi vērtē Hartas 53. pantu, kas Eiropas Kopienu Tiesai dod iespēju padziļināt savu tiesu praksi pamattiesību jomā, nodrošinot tām juridisko pamatu, kas ir svarīgi Eiropas tiesību attīstībai;

Vispārēji ieteikumi

6. uzskata, ka pamattiesību īstenošana jāpadara par visu ES politikas virzienu mērķi; uzskata, ka šajā nolūkā visām Eiropas Savienības iestādēm tās aktīvi jāveicina un jāaizstāv, kā arī pilnībā jāievēro, izstrādājot un pieņemot tiesību aktus;

7. atzinīgi vērtē Aģentūras izveidošanu, kas ir pirmais solis, lai izpildītu Eiropas Parlamenta prasības izveidot integrētu normatīvo un institucionālo sistēmu, kuras uzdevums ir efektīvi ieviest Hartu un nodrošināt tās saskaņotību ar sistēmu, kas izveidota, īstenojot Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju; tomēr atgādina, ka līdz 2005. gadam publicētajā ikgadējā pārskatā par visām cilvēktiesībām, kuru sagatavojis neatkarīgu ES speciālistu tīkls, ir izvērtēta Hartā atzīto tiesību kopuma īstenošana katrā dalībvalstī, un šajā sakarā pauž bažas par to, ka Aģentūras ierobežoto pilnvaru dēļ un tādēļ, ka minētā tīkla darbība ir pārtraukta, regulārai uzraudzībai vairs netiek pakļautas vesela virkne nozīmīgu cilvēktiesību politikas jomu Eiropā, it īpaši pretterorisma politika, policijas ļaunprātīga izturēšanās un spēka lietošana, tiesības uz taisnīgu tiesu, vardarbība pret sievietēm un cilvēku tirdzniecība;

8. uzsver, ka, runājot par Aģentūras ierobežotajām pilnvarām, ar cilvēktiesībām saistītos jautājumus nevar mākslīgi sadalīt kā piederīgus pirmajam, otrajam vai trešajam pīlāram, ko dalībvalstis ir izvēlējušās Eiropas Savienības kompetenču jomu noteikšanai, jo pamattiesības ir nedalāms kopums un šīs tiesības ir savstarpēji atkarīgas; uzskata, ka turpmāk Komisijai un Padomei sadarbībā ar Aģentūru vispirms jāizveido pārskats par

dalībvalstīs vērojamām problēmām cilvēktiesību jomā ārpus skaidri noteiktās ES sistēmas, neaprobežojoties ar aktuālajiem Eiropas Savienības jautājumiem vai tās juridiskajiem instrumentiem un konkrētiem politikas virzieniem, un, to darot, jāidentificē pastāvīgās un pašreizējās cilvēktiesību problēmas dalībvalstīs un jāņem vērā visi spēkā esošie starptautiskie un ES pasākumi;

9. aicina Komisiju un Padomi izmantot informāciju, kas kļuvusi pieejama tāpēc, ka Aģentūra, Eiropas Padome, ANO kontroles struktūras, valstu cilvēktiesību institūcijas un nevalstiskās organizācijas veic pārraudzību Eiropas Savienībā, un to iekļaut pasākumos, kuri labotu situāciju, vai profilaktiskā juridiskā sistēmā;

10. patur tiesības uzraudzīt Aģentūras darbu Eiropas Savienībā un risināt ar cilvēktiesībām saistītos jautājumus, kas nav Aģentūras kompetencē, un aicina Komisiju rīkoties tāpat saskaņā ar tās Līgumu sargātājas funkciju;

11. aicina Padomi tās nākamajos gada pārskatos par cilvēktiesībām pasaulē iekļaut analīzi gan par stāvokli pasaulē, gan katrā dalībvalstī; uzskata, ka tāda kompleksa analīze apliecinātu, ka Savienības saistības cilvēktiesību aizsardzības jomā ir vienādas gan pašā ES, gan ārpus tās robežām, tādējādi izvairoties no tā, ka attieksme ir atkarīga no situācijas (dubulti standarti);

12. aicina dalībvalstis veikt pasākumus, lai piešķirtu dotācijas valsts cilvēktiesību institūcijām, kas saskaņā ar ANO t. s. Parīzes principiem dibinātas kā iestādes, kuras nav atkarīgas no izpildvaras un kuru finanšu resursi ir pietiekami, it īpaši ņemot vērā to, ka viens no šo struktūru pienākumiem ir pārskatīt politiku cilvēktiesību jomā, lai novērstu trūkumus un ierosinātu uzlabojumus, pieņemot, ka efektivitātes vērtējumā svarīgāka ir problēmu nepieļaušana, nevis to risināšana;

13. uzstāj, lai Padome pārveido savu pamattiesību un pilsonības *ad hoc* darba grupu par pastāvīgu darba grupu, kas strādātu saskaņā ar Cilvēktiesību darba grupu (*COHOM*), un mudina Komisiju uzticēt pienākumus cilvēktiesību un pamatbrīvību jomā vienam Komisijas loceklim;

14. atgādina savu nostāju, ka, vienkāršojot vai pārgrupējot Kopienas *acquis*, no politiskā viedokļa būtiski ir pamattiesību veicināšanas jēdzienu iekļaut īstenojamos mērķos; aicina visiem jauniem politikas virzieniem, tiesību aktu priekšlikumiem un programmām pievienot ietekmes novērtējumu par pamattiesību ievērošanu un šo novērtējumu iekļaut priekšlikuma pamatojumā;

15. aicina Padomes prezidentvalstis organizēt forumu nevalstiskajām organizācijām, kas darbojas cilvēktiesību jomā, lai pilsoniskā sabiedrība un ES iestādes varētu pamatīgi apspriest cilvēktiesību jautājumus dalībvalstīs; uzsver, ka jābūt ļoti plašām iespējām piedalīties šajā forumā;

Sadarbība ar Eiropas Padomi, kā arī citām starptautiskām iestādēm un organizācijām, kas atbildīgas par pamattiesību aizsardzību

16. atzinīgi vērtē iespēju, ka Savienība pievienojas Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai, pat ja pēc šīs pievienošanās nenotiks nekādas būtiskas izmaiņas,

jo „kad Eiropas Kopienu Tiesa izskata lietas, kas saistītas ar Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā noteiktajām tiesībām un brīvībām, šī konvencija (jau) tiek uzskatīta par reālu Savienības juridiskās sistēmas sastāvdaļu”[1];

17. atgādina, ka cilvēktiesību jomā liela nozīme ir Eiropas Padomes institūcijām un pārraudzības mehānismiem, kā arī dažādām tās konvencijām; neatlaidīgi aicina ES iestādēm un Aģentūrai likt lietā šo pieredzi un ņemt vērā šos mehānismus, lai tos iekļautu tīkla darba procedūrās, kā arī izmantot Eiropas Padomes izstrādātās normas un citus konkrētos tās darba rezultātus; mudina izvērtēt visas iespējas, ko paver Eiropas Padomes un Eiropas Savienības saprašanās memorands; aicina gan Eiropas, gan starptautiskā mērogā pastiprināt to dažādo institūciju un organizāciju sadarbību, kuras atbildīgas par pamattiesību aizsardzību;

19. vēlreiz uzsver – lai pasaulē stiprinātu uzticamību Eiropas Savienībai, tai ļoti svarīgi ir nerīkoties pēc dubultstandartiem, kas ārpolitikā un iekšpolitikā atšķirtos;

20. uzskata – kaut gan šajā jomā Eiropas Savienība kopumā nav līgumslēdzēja puse, taču, ja visas tās dalībvalstis ir pievienojušās konvencijām vai citiem starptautiskiem tiesību aktiem pamattiesību aizsardzības jomā, tas Eiropas Savienībai uzliek pienākumu pakļauties šo tiesību aktu noteikumiem un, ja vajadzīgs, ieteikumiem, kurus izstrādājušas struktūras, kas izveidotas saskaņā ar šiem tiesību aktiem, ja vien Savienības tiesības nepiedāvā līdzvērtīgu vai labāku aizsardzību; vēlas, lai Kopienu Tiesa atbalsta šādu pieeju visā savā tiesvedībā;

21. iesaka Eiropas Savienībai noslēgt sadarbības nolīgumus ar starptautiskām iestādēm un organizācijām, kas atbildīgas par pamattiesību aizsardzību, un it īpaši ar ANO augstā komisāra cilvēktiesību jautājumos biroju un citām ietekmīgām šīs organizācijas struktūrām, kā arī ar Demokrātisko institūciju un cilvēktiesību biroju un Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas augsto komisāru nacionālo minoritāšu jautājumos;

Cilvēktiesības un drošība

22. uzsver, ka ir jānovērtē un pilnībā jāievēro pamattiesības un personiskās brīvības atbilstīgi Savienības kompetenču attīstībai; tāpēc uzskata, ka šie divi mērķi – ievērot pamattiesības un nodrošināt kopējo drošību – ir savienojami un ka, īstenojot atbilstīgu politiku, var novērst represīvas pieejas radītus draudus personiskajām brīvībām;

23. uzstājīgi atgādina, ka ikvienai aizturētajai personai ir tiesības izmantot visas juridiskās garantijas, kā arī, ja vajadzīgs, tās valsts diplomātiskās pārstāvniecības palīdzību, kuras valstspiederīgais ir šī persona, un neatkarīga tulka pakalpojumus;

24. ir nobažījies, ka starptautiskā sadarbība cīņā pret terorismu bieži vien samazina cilvēktiesību un pamattiesību aizsardzības līmeni, un uzskata, ka Eiropas Savienībai vajadzētu starptautiski reaģēt stingrāk, lai veicinātu reālu stratēģiju, kuras pamatā būtu starptautisko normu un cilvēktiesību jomā pieņemto saistību pilnīga ievērošana; uzskata,

[1] Eiropas Padome – Eiropas Savienība: „Viens mērķis Eiropas kontinentam”, *Jean-Claude Juncker* ziņojums, 2006. gada 11. aprīlis, 4. lpp.

ka šādā stratēģijā jāņem vērā nepieciešamība tiesu iestādēm efektīvi uzraudzīt izlūkdienestus, lai novērstu to, ka tiesvedībā, tostarp izmeklēšanas laikā, kā pierādījumus izmanto informāciju, ko iegūst spīdzinot vai varmācīgi izturoties, vai citos apstākļos, kuri neatbilst starptautiskajām cilvēktiesību normām;

25. neatlaidīgi aicina ES iestādes un dalībvalstis īstenot ieteikumus, kas minēti Parlamenta 2007. gada 14. februāra rezolūcijā par iespējamo CIP (ASV Centrālās izmeklēšanas pārvaldes) veikto Eiropas valstu izmantošanu, lai pārvadātu un nelikumīgi turētu apcietinājumā gūstekņus[1], kuras mērķis ir noskaidrot dalībvalstu lomu nelegālajā ārkārtas pārsūtīšanas praksē;

Diskriminācija

Vispārīgi apsvērumi

26. uzsver, ka pastāv atšķirības starp minoritāšu aizsardzību un nediskriminācijas politiku; uzskata, ka vienlīdzīgas iespējas ir nevis privilēģija, bet pamattiesību princips, kas attiecas uz visām personām, ne tikai uz atsevišķas dalībvalsts pilsoņiem; uzskata, ka tāpēc jebkurš diskriminācijas veids ir jānovērš vienlīdz apņēmīgi;

27. aicina dalībvalstis un Komisiju rīkoties pilnīgā saskaņā ar Aģentūras ieteikumiem, kuri formulēti tās pirmā gada pārskata 7. nodaļā[2];

28. ar bažām konstatē, ka neapmierinoši tiek īstenota diskriminācijas novēršanas politika, un šajā sakarībā atbalsta vērtējumu, kas pausts Aģentūras 2008. gada pārskatā; mudina dalībvalstis, kas to līdz šim vēl nav izdarījušas, konkretizēt savu politikas virzienu īstenošanu, it īpaši to, kas paredzēti Direktīvā 2000/43/EK un Direktīvā 2000/78/EK, kā arī atgādina, ka šajās direktīvās ir noteiktas obligātās prasības un, pamatojoties uz tām, ir jāizstrādā visaptveroša politika par diskriminācijas novēršanu;

29. aicina dalībvalstis, kas to līdz šim vēl nav izdarījušas, ratificēt Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 12. protokolu[3], ņemot vērā, ka tajā ir noteikts vispārējs jebkāda veida diskriminācijas aizliegums, garantējot, ka neviena valsts iestāde nedrīkst diskriminēt nevienu personu nekāda iemesla dēļ; šāda noteikuma pašreiz nav ne Eiropas Savienības, ne Eiropas Padomes spēkā esošajos tiesību aktos;

30. aicina Komisiju turpināt darbu, lai iesniegtu tiesību aktu paketes priekšlikumu, kurā cita starpā būtu iekļauts līdz šim atliktais priekšlikums paplašināt Direktīvas 2000/43/EK darbības jomu, tajā iekļaujot visus citus diskriminācijas veidus un tādējādi īstenojot Hartas 21. pantu, kurā noteiktas plašākas manevrēšanas iespējas nekā Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 13. pantā, jo Hartā papildus ir minēti tādi diskriminācijas iemesli kā ādas krāsa, sociālā izcelsme, ģenētiskās īpašības, valoda, politiskie vai citi uzskati, piederība nacionālai minoritātei, īpašums vai izcelsme; vēlreiz

[1] OV C 287 E, 29.11.2007., 309. lpp.
[2] Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras 2008. gada pārskats, publicēts 2008. gada 24. jūnijā.
[3] Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 12. protokols, kas parakstīts 2000. gada 4. novembrī.

uzsver, ka, tiesību aktos dažiem diskriminācijas veidiem veltot lielāku uzmanību, tiek radīta zināma diskriminācijas iemeslu hierarhija, kam nevajadzētu notikt;

31. aicina Komisiju pret diskrimināciju vērsto Kopienas tiesību aktu izstrādē Aģentūru iesaistīt tā, lai dotu tai iespēju veikt nozīmīgu darbu, regulāri nodrošinot atjaunotu un izvērstu informāciju, kas noderīga turpmāko tiesību aktu izstrādē, un aicinot Aģentūrai sniegt atzinumu tiesību aktu projektu sagatavošanas posmā;

32. aicina Padomi darīt visu, lai panāktu vienošanos par Komisijas priekšlikumu Padomes pamatlēmumam par cīņu pret konkrētiem rasisma un ksenofobijas veidiem un izpausmēm, izmantojot krimināltiesības[1]; atgādina savu 2007. gada 14. novembra atzinumu[2], kurā šis priekšlikums novērtēts atzinīgi; aicina Komisiju pēc apspriešanās ar Aģentūru iesniegt priekšlikumu līdzīgam tiesību aktam par cīņu pret homofobiju;

33. paužbažas par zemo izpratnes līmeni dalībvalstīs attiecībā uz pretdiskriminācijas tiesību aktiem un aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprinot centienus, lai šo izpratnes līmeni paaugstinātu; tajā pašā laikā uzsver, ka likumdošana ir efektīva tikai tad, ja pilsoņiem ir labas iespējas izmantot tiesu iestādes, ņemot vērā, ka diskriminācijas novēršanas direktīvās paredzētā aizsardzības sistēma ir atkarīga no cietušo personu izrādītās iniciatīvas;

34. uzskata, ka cīņā pret diskrimināciju svarīgi ir ne tikai juridiskie instrumenti un pārsūdzības iespējas, bet tās pamatā noteikti jābūt izglītībai, labākās prakses veicināšanai un informatīvām kampaņām, kas paredzētas plašai sabiedrībai, kā arī tām teritorijām un nozarēm, kur šāda diskriminācija notiek; aicina valsts iestāžu un pašvaldību pārstāvjus izmantot izglītojošus instrumentus, ko sagatavojusi Aģentūra un Eiropas Padome, kad tās īsteno pasākumus, lai izglītotu par pretdiskriminācijas politiku vai veicinātu to;

35. uzsver, ka labvēlīgas rīcības jēdzienu, kas nozīmē atzīt, ka atsevišķos gadījumos efektīva rīcība diskriminācijas novēršanai prasa varas iestāžu aktīvu iejaukšanos, lai atjaunotu nopietni apdraudētu līdzsvaru, nedrīkst vienkāršot līdz kvotu idejai; uzsver, ka šie pasākumi var īstenoties visdažādākajos veidos, piemēram, kā garantētas darbā pieņemšanas intervijas, prioritāras iespējas iegūt tādu izglītību, kas ļautu iegūt darbu, kurā atsevišķas kopienas ir maz pārstāvētas, darba piedāvājumu izplatīšana pirmām kārtām noteiktās kopienās un uzmanības pievēršana profesionālai pieredzei, nevis tikai kvalifikācijai;

36. uzskata, ka svarīgi ir vākt datus par minoritāšu un nelabvēlīgā situācijā esošu grupu stāvokli, kā tas uzsvērts Eiropas Rasisma un ksenofobijas uzraudzības centra un Aģentūras secīgajos pārskatos; aicina dalībvalstis publiskot detalizētus statistikas datus par rasistiskiem noziegumiem un veidot tādus pārskatus par noziegumiem un/vai cietušajiem, kuri dod iespēju apkopot kvantitatīvus un salīdzināmus datus par šo noziegumu upuriem;

[1] (11522/2007 - C6-0246/2007 - 2001/0270(CNS)).
[2] A6-0444/2007.

Minoritātes

37. uzskata, ka pēc nesen notikušajām ES paplašināšanās kārtām minoritāro iedzīvotāju grupu skaits, kas 15 dalībvalstu Eiropas Savienībā jau bija ap 50, ir papildinājies ar apmēram 100 jaunām šādām grupām, un uzsver, ka Centrālās Eiropas un Austrumeiropas dalībvalstīs imigrācijas un integrācijas politika ir nošķirta no politikas minoritāšu jautājumos, jo tajās ir mazs imigrantu, bēgļu un ārvalstnieku – trešo valstu valstspiederīgo – īpatsvars un ir raksturīgas pamatiedzīvotāju (tradicionālās) minoritātes;

38. uzsver, ka Kopienas politikā nav kopēja kritērija par nacionālo minoritāšu tiesībām un – vēl jo vairāk – nav Eiropas Savienībai kopējas definīcijas par piederību nacionālai minoritātei; iesaka šādu ES līmeņa definīciju izstrādāt, pamatojoties uz Eiropas Padomes 1998. gada ieteikumu Nr. 1201;

39. uzskata, ka bezvalstnieki, kas dalībvalstīs dzīvo pastāvīgi, Eiropas Savienībā ir īpašā stāvoklī, dažās dalībvalstīs viņiem ir izvirzītas prasības, kas nav pamatotas vai patiešām nepieciešamas, un tas viņus diskriminē salīdzinājumā ar mažoritārās grupas pilsoņiem; tāpēc aicina visas attiecīgās dalībvalstis ratificēt ANO konvencijas par bezvalstnieku statusu un par apatrīdu skaita samazināšanu (1954, 1961); aicina dalībvalstis, kas 90. gados ieguva jaunu suverenitāti vai atguva iepriekšējo, pret visām personām, kuras dzīvoja to teritorijā pirms tam, attiekties tāpat kā pret šo valstu iedzīvotāju mažoritārajām grupām un aicina šīs valstis regulāri izstrādāt taisnīgus, starptautisku organizāciju ieteikumus respektējošus risinājumus problēmām, ar ko saskaras visas personas, kuras cieš diskriminējošas rīcības dēļ;

Romi

40. uzskata, ka romu kopienai vajadzīga īpaša aizsardzība, jo pēc Savienības paplašināšanās tā ir kļuvusi par vienu no nozīmīgākajām minoritātēm Eiropas Savienībā; uzsver, ka šī minoritāte vēsturiski ir bijusi izstumta un aizvien lielāku diskriminācijas un atstumtības problēmu dēļ tai ir bijusi traucēta iespēja pilnveidoties atsevišķās svarīgās jomās;

41. uzskata, ka romu kopienu sociālā izstumšana un diskriminācija ir neapstrīdams fakts, kaut gan ir ES līmenī ir izstrādāti juridiski, politiski un finansiāli instrumenti šo parādību novēršanai; atzīmē, ka epizodiskie un nekoordinētie Savienības un dalībvalstu pasākumi līdz šim nav radījuši strukturālus un stabilus romu stāvokļa uzlabojumus, it īpaši tādās būtiskās jomās kā izglītības un mājokļu iegūšanas un nodarbinātības iespējas, un šī neveiksme tagad ir publiski atzīta;

42. pauž nožēlu, ka trūkst vispārējas un integrētas politikas par to, kā novērst romu diskrimināciju, lai risinātu viņu galvenās problēmas, kas identificētas, īstenojot vairākus cilvēktiesību ievērošanas pārraudzības pasākumus, tostarp Komisijai novērtējot pirmsiestāšanās situāciju, Eiropas Cilvēktiesību tiesai pieņemot nolēmumus un Aģentūrai sagatavojot pārskatus; apstiprina, ka tā ir Savienībai kopēja atbildība – risināt šīs problēmas, kas ir viens no plašākajiem un sarežģītākajiem cilvēktiesību jautājumiem, un ka šajā darbā ir jāiesaistās apņēmīgi;

43. uzsver, ka vajadzīga vispārēja diskriminācijas novēršanas koncepcija, kuras pamatā būtu cilvēktiesības un kurā būtu iekļauts Eiropai raksturīgais romu diskriminācijas aspekts;

uzskata, ka Eiropas Savienības pamatstratēģijā jāparedz risinājumi turpmāk minētajām problēmām:

- romu segregācija attiecībā uz iespējām iegūt mājokli, viņu izstumšana no darba tirgus un valsts izglītības sistēmas,
- bieža viņu tiesību neatzīšana valsts iestādēs un nepietiekama viņu pārstāvība politikā,
- bieži vien nepietiekamas garantijas pret rasistisku diskrimināciju vietējā līmenī un pārāk maz piemērotu integrācijas programmu; diskriminācija veselības aprūpē, tostarp piespiedu sterilizācija un atbilstīgas informācijas trūkums par ģimenes plānošanu un kontracepcijas iespējām,
- policijas īstenota diskriminācija, it īpaši, kad notikušas apšaudes, dedzināšana, uzbrukumi vai cita veida vardarbība (tīša), ko neizmeklē objektīvi un kad izmeklēšanu nepabeidz; rasistiska policijas pieeja, piemēram, noņemot pirkstu nospiedumus un veidojot citas datu kartotēkas, kā arī plaša, neierobežota policijas vara, kas ir cēlonis tās ļaunprātīgai izmantošanai, par kuru nepiemēro disciplināru atbildību; mācību un informētības veicināšanas programmas par diskriminācijas nepieļaujamību policijā – lielākoties šādu programmu vispār nav;

Iespēju vienlīdzība

44. aicina dalībvalstis vairāk ievērot, aizsargāt un īstenot tiesības, kas noteiktas ANO Konvencijā par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu, un aicina dalībvalstis atteikties no savām atrunām un ratificēt šīs konvencijas Papildprotokolu[1];

45. prasa sevišķu uzmanību veltīt pie etniskām minoritātēm piederošo sieviešu un sieviešu imigrantu stāvoklim, jo viņu sociālo atstumtību pastiprina vairāku iemeslu radīta diskriminācija gan viņu kopienās, gan ārpus tām; iesaka pieņemt integrētus valstu rīcības plānus, lai efektīvi risinātu vairāku iemeslu radītu diskrimināciju, it īpaši tajās dalībvalstīs, kurās ar diskriminācijas problēmām nodarbojas dažādas struktūras;

46. uzsver, ka Savienības un dalībvalstu mērogā ir jāatzīst un jānovērš vardarbība, kurai sievietes ir pakļautas viņu dzimuma dēļ, it īpaši vardarbība ģimenē, jo vardarbība dzimuma dēļ ir izplatīta un bieži vien pietiekami nenovērtēta sieviešu tiesību pārkāpšana, un tāpēc aicina dalībvalstis veikt atbilstīgus un efektīvus pasākumus, lai garantētu sievietēm dzīvi bez jebkādas vardarbības, pienācīgi ņemot vērā Deklarāciju par vardarbības pret sievietēm izskaušanu[2]; aicina Komisiju iesniegt tiesību akta priekšlikumu par vardarbības pret sievietēm novēršanu un tādējādi aizsargāt cietušās;

47. uzsver, ka jāpalielina sabiedrības izpratne par tiesībām uz reproduktīvo un seksuālo veselību, un aicina dalībvalstis ieviest pienācīgu seksuālo audzināšanu, informēšanu un konsultatīvos uzticības dienestus, kā arī padarīt pieejamākus kontracepcijas līdzekļus, lai novērstu visas nevēlamās grūtniecības un nelegālos un riskantos abortus;

---

[1] Konvencijas par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu Papildprotokols, kas pieņemts 1999. gada 15. oktobrī.

[2] ANO Deklarācija par vardarbības pret sievietēm izskaušanu, kas pieņemta 1993. gada 20. decembrī.

48. uzsver, ka, neraugoties uz jau panākto progresu sieviešu nodarbinātībā un viņu augsto izglītības līmeni, sievietes, veikdamas tādu pašu darbu kā vīrieši, vēl aizvien ir zemāk atalgotas un mazāk ieņem amatus, kur tiek pieņemti lēmumi, kā arī darba devēji uz viņām skatās ar aizdomām, baidīdamies no grūtniecības un maternitātes;

49. aicina dalībvalstis un sociālos partnerus veikt vajadzīgos pasākumus, lai novērstu seksuālu un morālu uzmākšanos darbavietās;

50. uzsver, ka jāatbalsta sieviešu profesionālā karjera; mudina Komisiju un dalībvalstis veicināt dalītus bērna kopšanas atvaļinājumus un paternitātes atvaļinājumus, kā arī savstarpēji izlīdzināt maternitātes un bērna kopšanas atvaļinājuma izmaksas tā, lai sievietes vairs nebūtu dārgāks darbaspēks nekā vīrieši;

51. aicina dalībvalstis kopā ar sociālajiem partneriem novērst grūtnieču diskrimināciju darba tirgū un veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai mātēm nodrošinātu augsta līmeņa aizsardzību; aicina Komisijai sīkāk novērtēt dalībvalstu noteikumu atbilstību Kopienas tiesībām šajā jomā un, ja vajadzīgs, sagatavot atbilstīgu priekšlikumu par Kopienas tiesību aktu pārskatīšanu;

52. pievērš uzmanību tam, ka neatkarīgiem darba ņēmējiem (visvairāk lauksaimniecībā) ir liels skaits tādu partneru (lielākoties tās ir sievietes), kuru juridiskais stāvoklis daudzās dalībvalstīs ir neskaidrs, un ka tas var radīt konkrētas finansiālas un juridiskas problēmas attiecībā uz grūtniecības un slimības atvaļinājumu, pensiju kapitāla uzkrāšanu un iespējām izmantot sociālo nodrošināšanu, kā arī šķiršanās gadījumā;

53. uzsver, ka svarīgi ir nodrošināt, lai trešo valstu valstspiederīgie, kas ierodas Eiropas Savienības teritorijā, zinātu spēkā esošos likumus un sociālās normas dzimumu līdztiesības jomā uzņēmējvalsts sabiedrībā, lai izvairītos no diskriminējošām situācijām, kuras rodas, trūkstot izpratnei par juridisko un sociālo kontekstu;

54. aicina dalībvalstis noraidīt aizbildināšanos ar paražām, tradīcijām vai jebkuriem reliģiskiem apsvērumiem jebkādas pret sievietēm vērstas varmācības attaisnošanai vai atteikties no tādas politikas pieņemšanas, kura var apdraudēt viņu dzīvi;

Dzimumorientācija

55. uzskata, ka naidam un varmācībai labvēlīga augsne ir politisku vai reliģisku līderu diskriminējošās piezīmes par homoseksuāļiem, un aicina attiecīgās administratīvās struktūras tās nosodīt;

56. atzinīgi vērtē to, ka ir publicēts Aģentūras pirmais tematiskais pārskats, kurš sagatavots pēc EP aicinājuma un kura temats ir „Dalībvalstīs vērojamā homofobija un diskriminācija dzimumorientācijas dēļ”;

57. atgādina visām dalībvalstīm, ka saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi pulcēšanās brīvību var īstenot pat tad, ja to personu uzskati, kuras izmanto šo brīvību, nesakrīt ar vairākuma viedokli, un ka līdz ar to diskriminējošais gājienu aizliegums, kā arī jebkāda nespēja izpildīt pienākumu nodrošināt pienācīgu aizsardzību tiem, kas gājienā piedalās, ir pretrunā Eiropas Cilvēktiesību tiesas garantētajiem principiem;

58. mudina Komisiju iesniegt priekšlikumus, nodrošinot, ka dalībvalstis piemēro savstarpējās atzīšanas principu homoseksuālajiem pāriem neatkarīgi no tā, vai viņi ir laulāti vai viņiem ir reģistrētas civilas partnerattiecības, it īpaši, kad viņi izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties, kas izriet no ES tiesību kopuma;

59. aicina Komisiju sākt pētījumu par transseksuālu personu situāciju dalībvalstīs un kandidātvalstīs, it īpaši attiecībā uz uzmākšanās un varmācības riskiem;

Ksenofobija

60. mudina Padomi un Komisiju, kā arī dažāda līmeņa vietējās, reģionālās un valsts varas iestādes dalībvalstīs koordinēt pasākumus antisemītisma apkarošanai un tādu uzbrukumu novēršanai, kuru mērķis ir minoritāšu grupas, tostarp dalībvalstīs esošie romi un trešo valstu valstspiederīgie, lai šādi liktu ievērot iecietības un nediskriminācijas principus un veicinātu sociālu, saimniecisku un politisku integrāciju;

61. mudina dalībvalstis konsekventi izmeklēt jebkādas naida demonstrācijas, kas izpaužas kā rasistiskas plašsaziņas līdzekļu programmas un raksti, kas izplata neiecietīgus izteikumus, naidpilni noziegumi, kuri vērsti pret romiem, imigrantiem, ārvalstniekiem un citām minoritārām grupām; naida izpausmes sastopamas arī mūzikas grupu repertuārā un neonacistiskas ievirzes koncertos, kam bieži ļauj notikt pilnīgi atklāti, turklāt neseko nekāda reakcija;

Vecāka gadagājuma cilvēki un invalīdi

62. aicina sociālos partnerus veltīt lielas pūles, lai novērstu diskrimināciju invaliditātes vai vecuma dēļ un būtiski uzlabotu vecāka gadagājuma cilvēku un invalīdu iespējas darba tirgū un mācību programmu pieejamību;

63. uzskata, ka svarīgi ir visiem, kam vajadzīga geriatriska aprūpe, ar slimību vai invaliditāti saistīta aprūpe, nodrošināt kvalitatīvu aprūpi un ārstēšanu;

Bruņotie spēki

64. atgādina, ka pamattiesības ir spēkā arī aiz kazarmu durvīm un ka tās pilnībā attiecas arī uz formastērpos ģērbtiem pilsoņiem, proti, uz bruņoto spēku personālu;

65. iesaka visām Savienības dalībvalstīm garantēt savam militārajam personālam tiesības veidot profesionālās apvienības, pievienoties tām un aktīvi piedalīties tajās, kā arī risināt kolektīvas sarunas, lai aizstāvētu savas sociālās intereses;

66. aicina dalībvalstis nodrošināt savam aktīvā dienesta militārajam personālam tiesības izvirzīt savas kandidatūras vēlēšanām un iestāties demokrātiskās politiskās partijās;

67. iesaka dalībvalstīm izveidot neatkarīgu civilu tiesībsargājošu institūciju, kuras galvenais pienākums būtu nodrošināt pamattiesību ievērošanu bruņotajos spēkos;

Migranti un bēgļi

Aizsardzības iespējas

68. ir satriekts par to personu traģisko likteni, kas iet bojā, cenzdamies sasniegt Eiropas teritoriju, jo gandrīz tikpat kā nav legālu iespēju migrēt no trešām valstīm uz Eiropas Savienību un tāpēc migranti nonāk pārvadātāju vai cilvēku tirgotāju rokās un/vai viņi riskē ar dzīvību, ceļojot uz Eiropu, un šie iemesli katru gadu izraisa tūkstošiem nāves gadījumu;

69. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt reālistiskas un ilgtermiņa politikas nostādnes migrācijas jomā, kā arī elastīgākus noteikumus patvēruma meklētājiem, nevis visas pūles veltīt nelikumīgās imigrācijas novēršanai, aizvien vairāk izvēršot robežkontroles pasākumus, kam trūkst nepieciešamo mehānismu, lai pie ES robežām identificētu potenciālos patvēruma meklētājus, un tā rezultātā tiek pārkāpts neizraidīšanas princips, kas iekļauts 1951. gada Konvencijā par bēgļa statusu;

70. aicina Padomi precīzāk noteikt pienākumus, kādi ir Eiropas Aģentūrai operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (*FRONTEX*) un kādi – dalībvalstīm, jo nav skaidri un pārredzami noteikts, cik īsti plašas ir *FRONTEX* koordinēšanas funkcijas un kā veicami šīs aģentūras pasākumi, lai nodrošinātu cilvēktiesību ievērošanu robežkontroles laikā; uzskata, ka steidzami ir jāpaplašina *FRONTEX* pilnvaras, lai tajās iekļautu glābšanu jūrā;

71. aicina Padomi un Komisiju piešķirt aģentūrai *FRONTEX* tiesības veidot izvērstu sadarbību ar Aģentūru un ANO augsto komisāru bēgļu jautājumos (*UNCHR*), lai vienkāršotu darbības, kuras veicot, tiek ņemta vērā cilvēktiesību aizsardzība;

72. ir nobažījies par to, ka, pastiprinoties tendencei aizvien vairāk attālināt robežkontroli no ES ģeogrāfiskajām robežām, kļūst ļoti grūti kontrolēt, kas notiek, kad personas, kuras cenšas iegūt bēgļa statusu, un personas, kam vajadzīga starptautiska aizsardzība, nonāk saskarē ar trešo valstu iestādēm;

73. aicina saskaņot ES līmenī kritērijus, pēc kuriem piešķir bēgļa statusu, lai līdz ar to dalībvalstīs šā statusa atzīšanas pakāpes būtu vienādas; konstatē, ka pašreizējā sistēma rada „patvēruma loteriju”, kā to apliecina diametrāli pretēji bēgļa statusa atzīšanas līmeņi patvēruma meklētājiem dažādās dalībvalstīs; uzsver, ka šajos kritērijos jāņem vērā augstāki standarti, nevis viszemākās atkāpes no prasībām, jo spēja uzņemt un aizsargāt patvēruma meklētājus ir mūsu Eiropas Savienības sabiedrību identitātes apliecinājums;

Dublinas sistēmas pielāgošana

74. ir nobažījies par vairāku dalībvalstu praksi, kuras personām, ko nosūta saskaņā ar Dublinas sistēmu, piemēro procedūras ierobežojumus, iesniegtos patvēruma pieteikumus noraidot, iesniedzējiem klāt neesot, un, iespējams, ka tādējādi daudziem patvēruma prasītājiem ir liegta iespēja pārliecināties, ka viņu pieteikums tiek rūpīgi izvērtēts, vai pat iesniegt apelāciju;

75. turklāt pauž nožēlu, ka dažās dalībvalstīs patvēruma meklētājus regulāri piemēro aizturēšanu, gaidot viņu nosūtīšanu uz valsti, kas ir atbildīga par viņu pieteikumu izskatīšanu; uzskata, ka šīs personas nedrīkst ievietot aizturēšanas iestādēs;

Uzņemšana

76. aicina visas dalībvalstis Uzņemšanas direktīvas noteikumus piemērot arī personām, ko nosūta saskaņā ar Dublinas sistēmu, un attiecināt tos uz zonām, kuras šajā direktīvā nav minētas, piemēram, aizturēšanas centri un nosūtīšanas zonas; uzsver, ka pienācīgi uzņemšanas apstākļi ir būtiski, lai patvēruma procedūra noritētu taisnīgi un rezultatīvi, un ka uzņemšanas vietā jānodrošina katras personas labklājība un cieņa respektēšana;

77. aicina dalībvalstis organizēt praktiskos uzņemšanas apstākļus tā, lai varētu nodrošināt pietiekamu veselības aprūpi un iztikas līdzekļus visiem patvēruma meklētājiem;

78. aicina Komisiju arī turpmāk stingri vērtēt Uzņemšanas direktīvas transponēšanu, lai direktīvas netransponēšanas vai daļējas transponēšanas dēļ vairākās dalībvalstīs neveidotos situācija, kas būtu sliktāka, nekā prasa direktīvā noteiktie obligātie standarti;

79. atgādina, ka arī migranti, kas neiesniedz pieteikumu piešķirt patvērumu, ir jāuzņem piemērotās un pielāgotās vietās, kur viņi var iegūt informāciju – ar šādam darbam sagatavotu tulku un vidutāju starpniecību – par tiesībām un iespējām, kas viņiem paredzētas uzņēmējvalsts tiesību aktos, Kopienas tiesību aktos un starptautiskajās konvencijās; uzsver, ka uzņemšana nedrīkst notikt aizturēšanas iestādēs;

80. aicina īpašu uzmanību pievērst stāvoklim, kādā atrodas bērni, kas ir bēgļi, patvēruma prasītāji un migranti, un bērni, kuru vecāki ir bēgļi, patvēruma prasītāji vai personas bez dokumentiem, lai nodrošinātu, ka katrs bērns var pilnībā izmantot savas tiesības, kas noteiktas ANO Bērnu tiesību deklarācijā un kas aptver arī tiesības uz nediskrimināciju, visos pasākumos pirmām kārtām ņemot vērā bērna intereses; nosoda dubultas izglītības sistēmas veidošanu dažās dalībvalstīs, kā arī atšķirīgus aprūpes un palīdzības noteikumus pilsoņu bērniem un bērniem, kas nav valstspiederīgie; nosoda situācijas, kad par prioritāru ir uzskatīta imigrācijas likumu piemērošana, nevis noteikumi par bērna aizsardzību;

81. aicina īpašu uzmanību pievērst nepilngadīgajiem un bērniem, kas ir šķirti no vecākiem, ierodoties Savienībā kā nelegāliem imigrantiem, un uzsver dalībvalstu pienākumu nepilngadīgajiem un šādiem bērniem sniegt palīdzību un īpašu aizsardzību; aicina visas iestādes – vietējās, reģionālās, valsts – un ES iestādes pastāvīgi sadarboties, lai šos bērnus pasargātu no jebkāda veida vardarbības un ekspluatācijas, nodrošināt tūlītēju aizbildņa iecelšanu, sniegt viņiem juridisku palīdzību, meklēt viņu ģimeni un uzlabot viņu uzņemšanas apstākļus, proti, sagādāt piemērotu mājokli, atvieglot veselības aprūpes, izglītības un mācību iespējas, it īpaši attiecībā uz uzņēmējvalsts oficiālās valodas mācīšanos, arodizglītību un pilnīgu iekļaušanos izglītības sistēmā;

82. atgādina, ka bērniem nedrīkst piemērot administratīvo aizturēšanu un ka bērnus, kas ir kopā ar savu ģimeni, saskaņā ar 3. pantu un 37. panta b) punktu ANO Konvencijā par bērna tiesībām var aizturēt tikai patiešām ārkārtējos apstākļos, uz iespējami visīsāko laiku un tikai tad, ja šāda aizturēšana ir viņu interesēs;

Integrācija

83. aicina vairāk koordinēt valstu politikas virzienus par trešo valstu valstspiederīgo integrāciju un ES iniciatīvas šajā jomā; uzsver, ka kopējiem principiem, pēc kuriem jāveido saskaņota ES sistēma šajā jomā, būtu jānodrošina, ka diskriminācijas novēršanas politika ir iekļauta integrācijas politikā, taču integrācijas politika ir plašāka un aptver vairākas jomas, piemēram, nodarbinātību un izglītību;

84. aicina pilnveidot integrācijas programmas, kuru mērķis ir novērst iespējamo spriedzi starp migrantiem, kas ierodas Kopienā, un pamatiedzīvotāju kopienām, ņemot vērā migrāciju pēc paplašināšanās;

85. uzskata, ka ieceļojošām minoritātēm vissteidzamāk vajadzētu integrēties cik iespējams ātri tās valsts sabiedrībā, kurā viņi ir apmetušies uz dzīvi, tomēr nodrošinot, ka tas notiek savstarpīgi; uzskata, ka svarīgi ir arī atzīt – katra persona, kas dzimusi un dzīvo dalībvalstī, var izmantot ar pilsonību saistītās civiltiesības, pat ja šī persona nevar vai nevēlas naturalizēties;

86. ir nobažījies par to, ka efektīvas integrācijas politikas trūkums neļauj profesionālajā, sociālajā un politiskajā dzīvē neļauj piedalīties simtiem tūkstošiem nepilsoņu un ārvalstnieku;

Atgriešana

87. ir nopietni nobažījies par aizvien nedrošāku to patvēruma meklētāju stāvokli, kuru pieteikums Eiropas Savienībā ir noraidīts administratīvas nelietderības dēļ, par ilgākām patvēruma procedūrām, priekšlaicīgu atgriešanu vai atgriešanu nedrošās valstīs, par to, ka aizvien biežāk tiek piemērota aizturēšana pirms atgriešanās, par neaizsargātu personu atgriešanu, sociālās palīdzības pārtraukšanu, lai piespiestu atgriezties, un par neatbilstīgām atgriešanas procedūrām;

88. uzsver, ka personas vajadzētu repatriēt tikai pēc viņu pieteikuma taisnīgas un pilnīgas izvērtēšanas; uzskata, ka gadījumos, kad atgriešana nav iespējama vai ir nehumāna tāpēc, ka izcelsmes valstī situācija cilvēktiesību ievērošanas ziņā ir kritiska, šīm personām jāsaņem uzturēšanās atļauja, kas dotu iespēju viņiem palikt uzturēšanās valstī likumīgi;

89. uzsver, ka dalībvalstu pienākums ir uzraudzīt repatriēto personu dzīves un integrācijas apstākļus viņu izcelsmes valstī un rīkoties, lai šīm personām nodrošinātu pienācīgu palīdzību; uzskata, ka steidzamāk ir jāuzrauga to migrantu situācija, kuri ir nosūtīti atpakaļ uz tranzīta valstīm;

Aizturēšana un atpakaļuzņemšanas nolīgumi

90. ir nobažījies par to, ka jau vairākus gadus palielinās ārvalstniekiem paredzētu aizturēšanas centru skaits dalībvalstīs un pie to robežām; pamatojoties uz daudziem ziņojumiem, tostarp uz Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas sagatavoto ziņojumu, kuros norādīts uz biežiem cilvēktiesību pārkāpumiem, aicina veikt turpmāk minētos pasākumus:

- piekļuves iespējas nodrošināt nevalstiskajām organizācijām, kas specializējušās migrantu un patvēruma meklētāju pamattiesību aizsardzībā, ar nosacījumu, ka iespēja tām atrasties aizturēšanas centros tiktu noteikta tiesību aktos un nebūtu tikai labas gribas apliecinājums,
- izveidot neatkarīgu kontroles struktūru ES līmenī, kura atbildīga par aizturēšanas centru uzraudzību attiecībā uz cilvēktiesību aizsardzību,
- aicina Aģentūru katru gadu sagatavot pārskatu, kurā analizēta to personu situācija, kas ievietoti aizturēšanas centros, kuri ir dalībvalstu pārziņā un atrodas šo valstu iekšienē vai aiz to robežām, un aicina šo pārskatu iesniegt Eiropas Parlamentam;

91. ir nobažījies par to, ka kopš 2002. gada atpakaļuzņemšanas klauzulas ir iekļautas lielākajā daļā divpusējo nolīgumu, kas noslēgti ar trešām valstīm, tostarp tirdzniecības nolīgumos, un ka rezultātā paplašinājusies Eiropas Savienības ārpakalpojumu izmantošana migrācijas politikā, kuru raksturo nepietiekama parlamentārā kontrole gan ES, gan dalībvalstu līmenī; tāpēc aicina Komisiju un Padomi pārtraukt šo praksi un gadījumos, kad šīs klauzulas tomēr ir iekļautas, Eiropas Parlamentu iesaistīt agrīnā tādu sarunu stadijā, kuras notiek par šādu nolīgumu, un regulāri ziņot Eiropas Parlamentam par to personu skaitu, kas izraidīti no ES, pamatojoties uz šīm klauzulām;

Vārda brīvība

92. aizstāv vārda brīvību kā ES pamatvērtību; uzskata, ka šī brīvība jāīsteno saskaņā ar tiesību aktiem, tai jāpastāv līdztekus personiskajai atbildībai un tās pamatā jābūt citu personu tiesību un uzskatu respektēšanai; atzīst, ka vajadzīgas pastāvīgas demokrātiskas diskusijas par šo prasību līdzsvaru;

93. atzinīgi vērtē kopumā apmierinošo situāciju attiecībā uz preses brīvību dalībvalstīs, ņemot vērā, ka 25 no tām ir iekļautas pirmajā piecdesmitniekā organizācijas „Reportieri bez robežām” 2007. gada pasaules preses brīvības rangu tabulā un ka Bulgārija un Polija atrodas attiecīgi 51. un 56. vietā;

94. aicina dalībvalstis, kurās pēdējos gados tiesu iestādes ir izmantotas, lai pārkāptu žurnālistu tiesības neatklāt informācijas avotu, pilnveidot savus tiesību aktus un praksi saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1996. gada 27. marta nolēmumu un Eiropas Padomes Ministru komitejas ieteikumu par žurnālistu tiesībām neatklāt informācijas avotu[1], jo šo tiesību pārkāpums patlaban rada lielākos draudus žurnālistu vārda brīvībai Eiropas Savienībā un pēdējos gados šī situācija nav būtiski mainījusies;

95. uzskata vārda brīvību un preses neatkarību par vispārējām tiesībām, ko nedrīkst apdraudēt neviens indivīds vai grupa, kas jūtas aizskarti teiktā vai rakstītā dēļ; vienlaikus uzsver, ka jābūt iespējai pēc nepatiesas ziņas publiskošanas vai neslavas celšanas gadījumā garantēt tiesības gūt gandarījumu tiesā saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem;

[1] (R ieteikums (2007, 7).

96. uzskata, ka preses brīvību vienmēr vajadzētu īstenot likuma robežās, taču tajā pašā laikā ir nobažījies, ka mēģinājumi pēdējos gados aizliegt publiskas diskusijas par atsevišķiem tematiem daudzās dalībvalstīs rada neoficiālu cenzūru vai plašsaziņas līdzekļu pašcenzūru;

Bērna tiesības

Vardarbība, nabadzība un darbs

97. nosoda jebkādu vardarbību pret bērniem un it īpaši uzstāj, ka jānovērš visizplatītākie vardarbības veidi, kas sastopami dalībvalstīs: seksuāla vardarbība, vardarbība ģimenē, miesassodi skolās un dažādu veidu pārkāpumi iestādēs; aicina ieviest drošus, uzticību raisošus un pieejamus pasākumus, kas dotu iespēju bērniem visās dalībvalstīs ziņot par vardarbību, un plaši informēt par šiem pasākumiem;

98. aicina dalībvalstis izstrādāt stingrus pasākumus, lai aizliegtu dažādus bērnu ekspluatācijas veidus, tostarp izmantošanu prostitūcijai, narkotiku tirdzniecībai, kabatzagļu darbībai, ubagošanai un citiem ekspluatācijas veidiem;

99. aicina tās 13 dalībvalstis, kurām nav tiesību aktu šajā jomā, pilnībā aizliegt miesassodus saskaņā ar ANO 2006. gada pētījumu par vardarbību pret bērniem, kurā miesassodi raksturoti kā biežāk sastopamā pret bērniem vērstā vardarbība;

100. uzsver, ka jānodrošina, lai visās politikas nostādnēs gan ES, gan dalībvalstu līmenī ņemtu vērā jebkāda bērnu darba izskaušanu; uzskata, ka pilna laika izglītība ir labākais līdzeklis problēmas risināšanai, lai novērstu gan tādus pārkāpumus, gan vēlāk pārtrauktu burvju loku „analfabētisms – nabadzība”;

101. atzīmē, ka dažās dalībvalstīs tūkstošiem bērnu ir iesaistīti grūtos darbos pilsētās un laukos, un tāpēc aicina dalībvalstis enerģiski risināt šo problēmu, stingri piemērojot savus tiesību aktus, kā arī rīkojot valsts mēroga izglītošanas kampaņas, kuru mērķauditorija ir gan vecāki, gan bērni;

102. atgādina, ka apmēram 20% bērnu Eiropas Savienībā dzīves apstākļi ir zem nabadzības sliekšņa un ka visneaizsargātākie viņu vidū ir bērni, kam ir tikai viens no vecākiem un/vai vecāki, kuri dzimuši ārvalstīs; tāpēc uzstāj, ka jāveic atbilstīgi palīdzības pasākumi, galveno uzmanību pievēršot bērnu vajadzībām, tostarp pasākumi ģimeņu atbalstam, un aicina dalībvalstis, it īpaši tās, kurās nabadzības līmenis ir augstāks, apstiprināt tālejošus un reālus mērķus bērnu nabadzības samazināšanai;

103. aicina Komisiju visās attiecīgajās attīstības stratēģijās, tostarp nabadzības samazināšanas stratēģijas dokumentos un indikatīvajās programmās, censties iekļaut dažādas stratēģijas, kas konkrēti risina bērnu nabadzības, jauniešu bezdarba un minoritāšu sociālās integrācijas jautājumus;

Diskriminācija

104. aicina Komisiju un dalībvalstis īpašu uzmanību pievērst dažādai bērnu diskriminācijai, kura bieži vien ir daudzveidīga un ar kuru saskaras ielu bērni, kas pieder etniskām

minoritātēm un migrantu grupām, kā arī bērni invalīdi, un kuras rezultātā bērniem tiek liegta izglītība un veselības aprūpe;

105. aicina uz romu bērniem, it sevišķi – bet ne tikai – dalībvalstīs, kurās romi ir nozīmīga etniska minoritāte, attiecināt īpašus pasākumus, lai tādējādi darītu galu diskriminācijai, segregācijai, sociālajai atstumtībai un izstumtībai no izglītības sistēmas – parādībām, no kurām bieži cieš romu bērni; aicina it īpaši dalībvalstis izskaust romu bērnu nesamērīgi lielo īpatsvaru iestādēs personām ar garīgās attīstības traucējumiem, rīkot kampaņas skolas apmeklēšanas veicināšanai un novērst to, ka daudziem romu bērniem tiek liegta identitātes karte

106. mudina dalībvalstis atcelt jebkādus ierobežojumus, kurus piemēro vecāku un bērnu kontaktēšanās iespējām un kuri noteikti atšķirīgas tautības dēļ, it īpaši attiecībā uz izvēli runāt valodā, kas nav attiecīgās valsts oficiālā valoda, jo šāda prakse ir pretrunā konkrētā bērna interesēm un diskriminē vecākus un bērnus valodas dēļ;

Jaunatnes tiesībaizsardzība

107. uzskata, ka nepilngadīgo likumpārkāpēju apcietināšana var būt tikai pēdējais tiesībaizsargājošais līdzeklis un to var piemērot uz iespējami īsu laiku, un tāpēc aicina nepilngadīgajiem paredzēt alternatīvus pasākumus, nevis ieslodzījumu; uzstāj, ka vajadzētu nodrošināt citus pāraudzināšanas pasākumus, piemēram, darbu sabiedrības labā, lai panāktu šo personu sociālo un profesionālo reintegrāciju;

108. atzīmē, ka kriminālatbildības vecums visās dalībvalstīs nav vienāds, un ir nobažījies par to, ka dažās dalībvalstīs bērni regulāri stājas pieaugušajiem paredzētas tiesas priekšā un citās nedarbojas tiesas, kas specializējušās jauniešu lietās; aicina dalībvalstis saskaņot savas tiesu sistēmas, lai nevienu bērnu netiesātu tāpat kā pieaugušo;

109. aicina visas dalībvalstis nodrošināt bērnu efektīvu un neatkarīgu pārstāvību visās tiesvedības vai tai pielīdzināmās procedūrās, kas uz viņiem attiecas, un nodrošināt, ka viņiem ir likumīgi iecelts aizbildnis, ja neviens ģimenes loceklis nevar rīkoties viņu vārdā; uzsver, ka valsts iestādēm visi bērni, arī tie, kas ievietoti mācību un pāraudzināšanas iestādēs, ir jāinformē par sūdzību iesniegšanas iespējām;

Palīdzība bērniem

110. aicina dalībvalstis rīkoties tā, lai bērna tiesības garantētu ģimenei, un attiecīgi meklēt efektīvus risinājumus, lai nepieļautu bērnu pamešanu; aicina tās atteikties no politikas, kas saistīta ar lielām iestādēm, bet drīzāk reformēt, pilnveidot un nostiprināt efektīvas alternatīvās mācību iestādes, kuru pamatā ir ģimene un kopiena; aicina Komisiju izpētīt un ierosināt kopēju starptautiskas adopcijas definīciju, kā arī izstrādāt priekšlikumu par ES politiku šajā jomā;

111. mudina dalībvalstis veikt vajadzīgos pasākumus, kas ļautu nodrošināt bērnu aprūpes iestāžu kvalitāti, ar to saprotot turpmāku profesionālo izglītību, labus darba apstākļus un pietiekamu atalgojumu personām, kas profesionāli aprūpē bērnus; uzsver, ka šādas iestādes un to darbinieki veido bērnos stingru pamatu viņu nākotnei un ka tas ir ieguvums

arī vecākiem, it īpaši tiem, kuriem ir liela darba slodze vai ģimenēm, kurās ir viens no vecākiem, un kā šīs iestādes piedāvā alternatīvu bērniem, kam trūkst normālu ģimenes apstākļu vai tie ir nepietiekami;

112. atzīmē, ka agrīna vecuma bērnu aprūpes pieejamība, izmantojot kolektīvās iestādes (mazbērnu novietnes, skolas), ir viens no labākajiem risinājumiem, kā līdzsvarot ģimenes un profesionālo dzīvi un bērna attīstības agrīnā posmā nodrošināt vienlīdzīgas iespējas un socializāciju;

Bērna līdzdalība

113. atgādina, ka bērniem ir tiesības izteikt savu viedokli tādā veidā, kas atbilst viņu vecumam un briedumam, un ka viņiem jādod iespēja piedalīties bērnu grupā vai apvienībā tā, lai tiktos ar citiem bērniem un paustu savas domas; tāpēc aicina dalībvalstis un vietējās iestādes veicināt projektus, kas paredz bērniem radīt iespēju šādi izpausties, veidojot vietējās bērnu padomes vai parlamentus un vienlaikus nodrošinot, ka tiek iesaistīti vairāk atstumtie bērni un ka informāciju par šiem pasākumiem plaši izplata bērnu vidū;

114. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir organizējusi forumu, kurā pulcējas ES iestāžu, kā arī valstu un starptautisko organizāciju pārstāvji, kas darbojas bērna tiesību jomā; uzskata, ka bērnu līdzdalība jānosaka par vienu no šā foruma galvenajiem mērķiem, un tāpēc aicina Komisiju nodrošināt bērnu piedalīšanos visos šā foruma darbības posmos;

115. uzskata, ka svarīgi ir bērniem domāto informāciju par viņu tiesībām izplatīt viņiem pieejamā veidā un ar atbilstīgiem līdzekļiem; aicina Komisiju izstrādāt efektīvus saziņas līdzekļus, kas uzlabo bērnu zināšanas par viņu tiesībām, bērnu stāvokli dalībvalstīs un ES pasākumiem šajā jomā;

Sociālās tiesības

116. uzskata, ka nabadzību un sociālo atstumšanu var izskaust tikai, garantējot visiem ekonomiskās un sociālās tiesības; šajā sakarībā apstiprina lēmumu noteikt 2010. gadu par nabadzības un sociālās atstumtības izskaušanas gadu; aicina Komisiju un dalībvalstis vienoties par vērienīgiem mērķiem šajā jomā un censties tos sasniegt;

117. uzsver, ka ir nedalāmu un savstarpēji atkarīgu tiesību kopums un ka jāgarantē iespēja visiem cilvēkiem izmantot šīs tiesības;

118. aicina dalībvalstis, kuras vēl nav ratificējušas Eiropas Sociālo hartu, ko Eiropas Padome ir pārskatījusi, izdarīt to nekavējoties;

Nabadzība

119. uzsver, ka aizvien lielāka nozīme jāpiešķir no darba tirgus atstumtu cilvēku aktīvas integrācijas politika;

120. vēlas, lai sociālo aspektu patiesi iekļautu ES politikas nostādņu kopumā;

121. apņemas atbalstīt sociālās un ilgtspējīgas attīstības modeli, kas atbilstu pieejai, kuras pamatā ir sociālās tiesības, un kas paredzētu galvenokārt pastiprināt sociālo kohēziju;

122. aicina ES līmenī ieviest instrumentus augstu sociālo standartu noteikšanai, lai visiem nodrošinātu iespējas gūt pienācīgus ienākumus un izmantot kvalitatīvus vispārējas nozīmes pakalpojumus;

123. uzskata, ka nozīmīgas sociālās tiesības ir visiem pieejamas iespējas izmantot vispārējas nozīmes pakalpojumus;

124. atgādina, ka nabadzība jāizskauž sadarbībā ar trūcīgākajiem iedzīvotāju slāņiem, kurus šī problēma skar visvairāk, un tāpēc viņi vislabāk zina, kādas sekas ir nespējai izmantot tiesības un kā situāciju labot; vēlas, lai tiktu veidota līdzdalības demokrātija, īpašu uzmanību veltot cilvēkiem, ko skārusi nabadzība, atstumtība, diskriminācija un nevienlīdzība;

Veselība

125. uzsver, ka visas veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes sistēmas galvenās uzmanības centrā jābūt cilvēkam kā pakalpojumu saņēmējam un ka prioritāras ir šīs tiesības, nevis sabiedrisko veselības aprūpes pakalpojumu rentabilitāte;

126. atzīmē, ka dažas dalībvalstis paaugstina to veselības aprūpes maksājumu daļu, kas jāsedz pacientiem, un šajā sakarībā prasa, lai nelabvēlīgos apstākļos esošās grupas varētu arī turpmāk saņemt pienācīgu veselības aprūpi bez maksas; uzsver, ka vispārējā nodrošinājuma pamatā jābūt solidaritātei un tam jāsniedz drošība pret nabadzību un sociālo atstumtību, it īpaši cilvēkiem ar zemiem ienākumiem, kā arī cilvēkiem, kuru veselības stāvoklis prasa intensīvu, ilgu vai dārgu ārstēšanu;

127. aicina dalībvalstu valdības veicināt tādu profilaktiski sanitāro programmu koordināciju, kuras attiecas uz dažādu vecumu grupām un kurās galvenais ir veselības veicināšana un veselības izglītība, un noteikt, ka veselības pakalpojumu izmantošanā krietni augstāka prioritāte ir profilaksei;

Darba ņēmēji

128. uzsver, ka darba tirgus pārredzamība jāuzlabo tādējādi, lai jebkurš darbs (pagaidu, pastāvīgs, pilna vai nepilna slodze un stundu darbs) tiktu deklarēts, pienācīgi atalgots un pilnībā tiktu ņemtas vērā darba ņēmēju tiesības;

129. aicina dalībvalstis un Komisiju, kad tā gatavo jaunus tiesību aktu priekšlikumus šajā jomā, ņemt vērā, ka spēkā esošās darba ņēmēju tiesības būtu jāpapildina ar jaunām tiesībām, piemēram, ar tiesībām izmantot profesionālās izglītības un mūžizglītības iespējas;

130. atzīst, ka vairākās dalībvalstīs minimālā alga ir ļoti zema vai zem iztikas minimuma, un tāpēc vēlas, ka tiktu izstrādāta metodika, kā noteikt minimālo algu valstī, lai tādējādi nodrošinātu, ka visi darba ņēmēji Eiropas Savienībā tiktu atalgoti tā, ka pietiek līdzekļu iztikai un būtiskākajām vajadzībām;

131. mudina dalībvalstis un pievienošanās kandidātvalstis ratificēt un pilnībā īstenot Starptautiskās Darba organizācijas konvencijas; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt Starptautisko Darba organizāciju tās sistēmas un uzraudzības mehānismu stiprināšanā;

132. mudina uzņēmumus apstiprināt atbildīgus un nediskriminējošus darbā pieņemšanas un profesionālās attīstības principus, lai sekmētu sieviešu un tādu cilvēku nodarbinātību, kuru situācija darba tirgū ir nelabvēlīgs;

133. aicina Komisiju un dalībvalstis iesniegt priekšlikumus par stratēģijām, kuru mērķis būtu piedāvāt kvalitatīvi augstvērtīgas darba vietas no darba tirgus atstumtiem cilvēkiem un risinājumus tā sauktajai trūcīgo darba ņēmēju tendencei; uzskata, ka šādās stratēģijās jāiztirzā jautājumi par taisnīgu algas līmeni, pareizu profesionālās un ģimenes dzīves līdzsvaru, kvalitatīvi augstvērtīgu darba vietu nosacījumus, darba drošību;

Neregulārie darba ņēmēji

134. aicina dalībvalstis ratificēt ANO Konvenciju par nodarbināto migrantu tiesībām[1] un pievērš uzmanību tam, ka lielākā daļa darba ņēmēju, kas sniedz pakalpojumus bez pienācīgiem imigrācijas dokumentiem, dara legālu, ES tautsaimniecībai nepieciešamu darbu, piemēram, novāc augļus, būvē vai uztur kārtībā ēkas, aprūpē slimniekus, vecāka gadagājuma cilvēkus un bērnus;

135. aicina ES iestādes un dalībvalstis vairs nelietot terminu „nelegālie imigranti", kam ir ļoti negatīva nokrāsa, un drīzāk izmantot terminus „neregulārs darba ņēmējs / migrants" vai „darba ņēmējs bez dokumentiem";

136. vēlreiz apstiprina, ka tiesības uz darbu ir ieviestas, lai aizsargātu darba ņēmēju, kas darba tirgū atrodas nevienlīdzīgā situācijā, un tas precīzi atbilst to darba ņēmēju stāvoklim, kuriem nav dokumentu, un aicina dalībvalstis saglabāt tiesības apvienoties organizācijās visiem darba ņēmējiem, to skaitā darba ņēmējiem bez dokumentiem;

137. aicina Komisiju vienādu prioritāti un steidzamības pakāpi piešķirt imigrācijas politikai, ko pašlaik izstrādā, un „sankcijām pret darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu piederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelegāli";

138. uzsver, ka darba inspekcijas galvenais uzdevums ir aizsargāt darba ņēmējus, nevis piemērot imigrācijas noteikumus un tāpēc aicina dalībvalstis:

– nošķirt imigrantu statusa jautājumu no darba vietu inspicēšanas un nodrošināt, ka darba ņēmēji bez dokumentiem var droši iesniegt sūdzību pret ļaunprātīgu darba devēju, nebaidoties tikt izraidīts,

– ieguldīt līdzekļus darba inspektoru un to personu, kuri piedāvā palīdzību darba ņēmējiem bez dokumentiem, izglītošanā par iespējām iesniegt oficiālu sūdzību attiecībā uz darba tiesību aktu neievērošanu,

[1] Starptautiskā konvencija par migrējošo darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu tiesību aizsardzību, kas pieņemta ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās Asamblejas 1990. gada 18. decembra rezolūciju.

– izveidot sankciju sistēmu, kas nepiemērotu sodu darba ņēmējiem darba devēju vietā;

Mājoklis

139. atzīmē, ka mājokļi Eiropā aizvien vairāk kļūst par tirdzniecības preci un ka tāpēc pastāvīgi un nesamērīgi ceļas cenas, līdz ar to izslēdzot no nekustamā īpašuma tirgus daudzas personas un pārkāpjot viņu tiesības uz pienācīgu mājokli;

140. uzskata, ka viens no faktoriem, kas cilvēkus noved nabadzībā un neļauj viņiem no šāda stāvokļa izkļūt, ir pienācīgu, pieņemamas cenas mājokļu trūkums visās dalībvalstīs; ņemot vērā, ka mājokļa jautājums ir būtiski svarīgs sociālās integrācijas politikā, aicina Komisiju palīdzēt dalībvalstīm uzlabot šo valstu sociālo dzīvokļu sistēmas;

141. aicina dalībvalstis ieviest mājokļa nodrošināšanas stratēģijas ar precīzi noteiktiem mērķiem, prioritātēm un budžetu, ņemot vērā minimālās prasības, kas minētas Eiropas Padomes komisāra cilvēktiesību jautājumos viedokļa izklāstā, kas publicēts 2007. gada oktobrī;

Vecāka gadagājuma cilvēki

142. uzskata, ka iedzīvotāju novecošanās ir problēma un tā jāvērtē kā iespēja sabiedrībā plašāk iesaistīt cilvēkus ar labu, ilgus gadus krātu pieredzi, tādējādi sekmējot arī aktīva dzīvesveida veicināšanu vecumdienās;

143. uzskata, ka īpaša uzmanība jāvelta vientuļām vecāka gadagājuma sievietēm, kuras ir īpaši mazaizsargāta grupa un bieži ir pirmās, kas, palēninoties ekonomikas attīstībai, cieš nabadzības dēļ;

144. iesaka dalībvalstīm ieviest regulāru medicīnisku izmeklēšanu vecāka gadagājuma cilvēkiem, lai novērstu viņu dzīves kvalitātes pasliktināšanos, un cik iespējams nodrošināt ilgtermiņa hospitalizāciju, un atbalstīt, kad tas ir iespējams, aprūpi mājās;

* * *

145. uzdod priekšsēdētājam iesniegt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, dalībvalstu un kandidātvalstu valdībām un parlamentiem, Aģentūrai, Ministru padomei un Parlamentārajai asamblejai, kā arī Eiropas Padomes komisāram cilvēktiesību jautājumos un atbilstīgajām Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas un Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūrām.